

Strategie regionálního rozvoje

Regionální ekonomie a politika II

Prof. RNDr. Milan Víturka, CSc.

Regionální politika

= soubor nástrojů a opatření orientovaných na společensky žádoucí ovlivňování rozmístění ekonomických subjektů a podmínek jejich činnosti

▶ Centralizovaný model regionální politiky

- ▶ systémové zarámování výchozí teoreticko-metodologickou doktrínou
- ▶ regulace ekonomického rozvoje, přerozdělovací procesy

▶ Decentralizovaný model regionální politiky

- ▶ aktivní role nižších článků veřejné správy → princip subsidiarity
- ▶ inkorporace tržně konformního přístupu cíleného na uvolňování tržních sil
- ▶ důraz na řešení příčin a nikoliv následků nerovnoměrného ekonomického rozvoje

Regionální politika

- ▶ **Centrální (vládní) regionální politika**
 - ▶ hlavní prioritou centrální regionální politiky by mělo být řešení nejvýznamnějších negativních disparit generovaných nerovnoměrným ekonomickým rozvojem
 - ▶ společenským cílem je podpora sociální soudržnosti
- ▶ **Regionální politika regionů**
 - ▶ hlavní prioritou by měla být koncepčně založená stimulace ekonomického rozvoje
 - ▶ společenským cílem podpora ekonomické výkonnosti regionů
- ▶ **Koncept tržně konformní regionální politiky**
 - ▶ základní tendence a charakter ekonomického rozvoje determinovány aktivitami soukromého sektoru
 - ▶ přejímání mikroekonomických analytických postupů v regionálně-ekonomickém výzkumu (SWOT analýza)

Regionální politika EU

- ▶ cílem je podpora vytváření pracovních míst, konkurenceschopnosti firem, hospodářského růstu, udržitelného rozvoje a zlepšování kvality života občanů
- ▶ **Financování - tzv. Strukturální a investiční fondy**
 - ▶ Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)
 - ▶ Fond soudržnosti (FS/CF)
 - ▶ Evropský sociální fond (ESF/ESF)
 - ▶ Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV/EAFRD)
 - ▶ Evropský námořní a rybářský fond (ENRF/EMFF)
 - ▶ *Ostatní fondy*
 - ▶ *Fond solidarity (FS/SF)*
 - ▶ *Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EFGP/EGAF)*

Zásady politiky soudržnosti EU

▶ **Koncentrace**

- ▶ *Koncentrace zdrojů* - na nejchudší regiony a země
- ▶ *Regiony a země* - cílení investic na hlavní růstové priority:
 - ▶ Výzkum a inovace
 - ▶ Informační a komunikační technologie
 - ▶ Posilování konkurenceschopnosti malých a středních podniků
 - ▶ Podporu přechodu na nízkouhlíkové hospodářství
- ▶ *Koncentrace výdajů* - pravidlo N+2

▶ **Tvorba programů** - víceleté národní programy

▶ **Partnerství** - program je vypracováván za účasti orgánů na evropské, regionální a místní úrovni, sociálních partnerů a organizací občanské společnosti

▶ **Adicionalita** - financování z evropských strukturálních fondů nesmí nahrazovat výdaje jednotlivých členských států

Politika soudržnosti EU: Cíle 2014 - 2020

 <p>1. Posilování výzkumu, technologického vývoje a inovací</p>	 <p>5. Podpora přizpůsobení se klimatickým změnám, řízení a prevence rizik</p>	 <p>8. Podpora udržitelné a kvalitní zaměstnanosti a mobility pracovních sil</p>
 <p>2. Zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím a zvýšení jejich kvality</p>	 <p>6. Ochrana životního prostředí a podpora efektivního využívání zdrojů</p>	 <p>9. Podpora sociálního začleňování, boj proti chudobě a jakékoli diskriminaci</p>
 <p>3. Posilování konkurenceschopnosti MSP</p>	 <p>7. Podpora udržitelné dopravy a zlepšování síťových infrastruktur</p>	 <p>10. Investování do vzdělávání, odborného výcviku a celoživotního vzdělávání</p>
 <p>4. Podpora přechodu na nízkouhlíkové hospodářství</p>		 <p>11. Zvyšování efektivity veřejné správy</p>

Regionální politika v ČR

- ▶ cíl regionální politiky: rozvoj regionů zaměřený na jejich soudržnost a zvyšování konkurenceschopnosti
- ▶ základním nástrojem regionální politiky - **Strategie regionálního rozvoje České republiky** platná pro období 2014-2020
 - ▶ zabezpečuje provázanost národní regionální politiky s regionální politikou Evropské unie a také s ostatními odvětvovými politikami
- ▶ financování: zdroje EU, národní zdroje

Cíle regionální politiky ČR na období 2014-2020

► Globální cíl:

- zajistit dynamický a vyvážený rozvoj území České republiky se zřetelem na kvalitu života a životního prostředí,
- přispět ke snižování regionálních rozdílů a zároveň umožnit využití místního potenciálu pro posílení konkurenceschopnosti jednotlivých územně správních celků (územních jednotek).

► Základní cíle:

- Cíl 1: Podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl)
- Cíl 2: Zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl)
- Cíl 3: Posílit environmentální udržitelnost (preventivní cíl)
- Cíl 4: Optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl)

Programy pro programové období 2014 - 2020 v ČR a jejich alokace

Alokace ESI fondů mezi programy v období 2014-2020

Cíle regionální politiky ČR na období 2021-2027

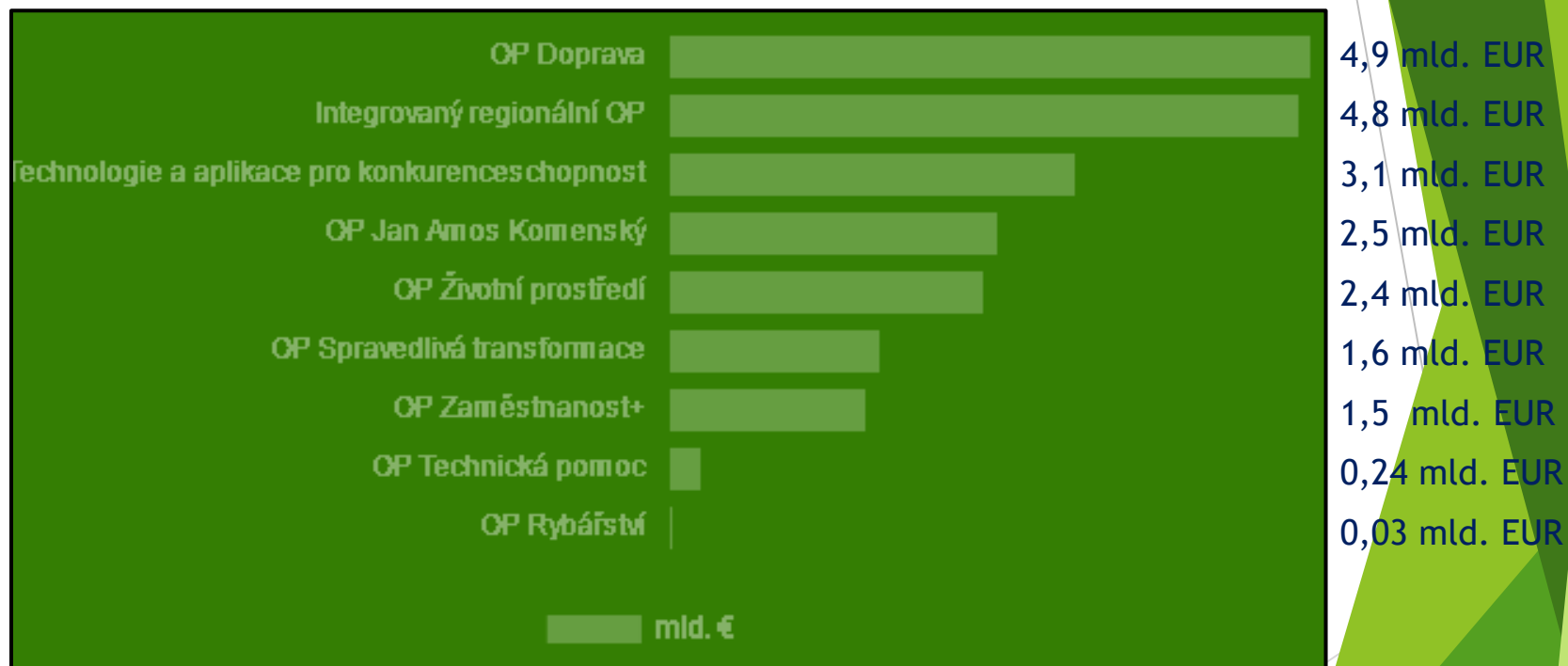
▶ Globální cíl:

- ▶ Strategicky orientovaná modernizace politiky soudržnosti/kohezní politiky jako hlavní investiční politiky EU (373 mld. Euro).

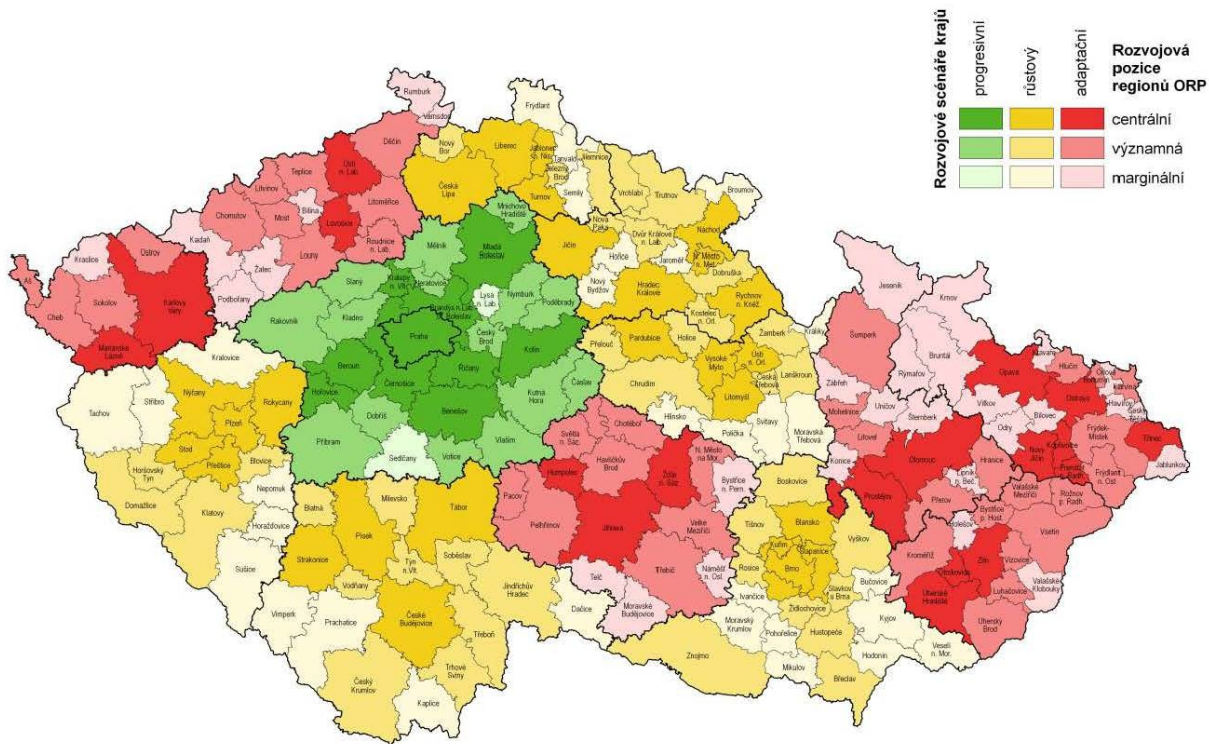
▶ Základní cíle:

- ▶ Cíl 1: Inteligentnější Evropa díky inovacím, digitalizaci, ekonomické transformaci a podpoře MSP
- ▶ Cíl 2: Zelenější, bezuhlíková Evropa díky realizaci tzv. Pařížské dohody a investicím do transformace energeticky, obnovitelných zdrojů a boje proti změnám klimatu
- ▶ Cíl 3: Propojenější Evropa díky strategickým dopravním a digitálním sítím
- ▶ Cíl 4: Sociálnější Evropa díky provádění evropského pilíře sociálních práv a podpoře kvalitní zaměstnanosti, vzdělávání, dovedností, sociálního začleňování a rovného přístupu ke zdravotnické péči
- ▶ Cíl 5 Evropa bližším občanům díky podpoře místně vedených strategií rozvoje a udržitelného rozvoje měst v celé EU.

Programy pro programové období 2021 - 2027 v ČR a jejich alokace

STRATEGIE REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

Zdroj: vlastní výzkum

0 50 100 150 km

Mapový podklad: ArcCR © 1997 ARCDATA PRAHA, s.r.o.
Tematický obsah: ESF MU BRNO

Regional performance groups

